

— (Znani vremenski prerok Štofka) prerokuje še mraz ta mesec in tudi prve dni prihodnjega meseca maja. Tolaži nas pa to, da mu je prerokovanje za prve dni aprila spodletelo.

— („Slovenec“) je bila pri deželni sodnji pritožba odbita, potrjena pa sodba okr. sodnije, po kateri bo moral odgovorni vrednik 8 dni sedeti v zaporu, list pa zgubi 300 gold. na kavciji. To je pač bitko!

— („Brenclj“) je včeraj zopet pribrenčal poln muh, kakor navadno.

— (Slovensko gledišče.) „Razbojniki“ Schillerjevi so v nedeljo vse prostore do vrha napolnili; s tem je pokazalo občinstvo, da vé ceniti zasluge g. Nollija za slovensko dramatiko. O predstavi sami, ki je celih 5 ur trajala, nam ne gre govoriti, za naše igralce je ta igra obče pač še pretežka. — V nedeljo bo predstava na korist pevovodje čitalnice in dramatičnega društva gosp. Stöckelna, ki vsled svoje pridnosti zasluži polno hišo. Igrala se bo burka s petjem: „Tambor v Puebli“, prej pa overtura nove Stöckl-nove operete „Čarovnica“.

— (Konstitucionalni nemčurji) so pri svojem zadnjem shodu sklenili obrniti se do vlade z zahtevanjem, naj bi odslej ljudske učitelje nastavljala vlada ter naj bi se ljudske šole ponemčile. Ti ljudje se nam zdé kakor Ogri, ki mislijo, da brez obilne paprike ni nobena jed dobra; nemčurjem nič ne veljá, kar ni z nemščino osoljeno. Več govoriti o teh ljudéh se nam ne zdi truda vredno.

— (Pobirki iz časnikov.) Pa le spet dvojna mera! „Slovenec“ v 42. listu interpelacijo stavi do c. kr. deželne vlade in do c. k. državne pravdnije, kako da je smel nemčurski volilni odbor hipoma po smrti gosp. Fr. Rudeža, ki ga je za kandidata v Ljubljanski mestni odbor priporočal, po vogalih mestnih vkljub §. 17. tisk. p., ki zapoveduje, da se mora vsak tak razglas še le po preteku 24 ur, ko je bil c. kr. državni policiji predložen, razglasiti in na vogale nabiti? Bog ne daj, da bi se bil zoper omenjeni §. pregrešil narodni volilni odbor, kajti skušnjo imamo, da je bil zaradi enacega prestopka voditelj neke tukajšnje narodne tiskarne v preiskavo vzet in kaznovan. Mi ne zagovarjamo zastopnika, če je zoper postavo grešil in zato kaznovan bil, ali tudi mi vprašamo: je li res dvojni zakonik pri nas: drug za Slovence, drug za Nemce? Ali ne pomislijo državna oblastva, da s tako „dvojno mero“ čedalje bolj gine potrebno spoštovanje postav med ljudstvom? Quousque tandem!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Postava o prineskih k ver-skemu zakladu je stopila v veljavo. Listam, ki se potezajo za navado „trinkgeldov“, se ta postava zdi jako dobra.

— Umazanosti še vedno prihajajo na dan. Sliši se, da utegne celó bivši minister Beust, zdaj naš poslanec v Londonu, na tarčo priti. Tudi o nekem drugem zeló veljavnem tajnem dvornem svetniku, ki je bil pod Schmerlingom minister, a zaradi neke nerednosti vpokojen, se je več čudnega zvedelo. Koliko gnoja je pač na Dunaji!

— Kako se Dunajčanom dobro godí pod sedanjo vlado, to pojasnuje najbolj sledeča žalostna dogodba. Krojaški mojster 48letni Jan. Pokorny na Dunaji ni imel dela, ne zaslužka, pač pa ženo in petero otrok. Na belo nedeljo večer odpošlje ženo po nekaj v precej oddaljeno krčmo. Ko ta domu pride, najde duri zaprte. Po sili jih dá odpreti in vstopivši najde moža in vse otroke — mrtve. Mož je bil najpoprej otroke in na-posled sam sebe — obesil. Najstarejši otrok je bil star 9 let, najmlajši pa 8 mesecev.

Ogerska. — Državni zbor dela zdaj na vse kriplje. Vse postave, kar jih je nasvetoval denarni minister, se z majhnimi premembami sprejemajo. Po tem takem bodo Madjari odslej mnogo več davka plačevali. — V tem zboru je prišlo tudi vprašanje zaradi judov na vrsto, poslanec Istoczi je namreč interpeliral vlado, ali je je volja vstaviti naseljevanje judov in razširjenje njihove moči. Znano je, da imajo judje v Avstriji že res preveliko moč, ker so največi časniki, denarni zavodi, železnice itd. skoro popolnoma že v njih rokah. Tedaj tu res veljá: „Caveant consules!“

Za nagrobni spominek Hicingerjev so dalje darovali: gosp. Matija Torkar, župnik v Mozlji, 1 gold.

Listnica vredništva. Gosp. J. N. na D: Prejeli. — Gosp. B. P. v Lj: Ker „Sl. Nar.“ malokdaj beremo, nam po listnici poslanske prelakonične vrstice niso jasne, in tako tudi ne bodo mnogim drugim čitateljem. Radi pa vzamemo kaj jasnejega o dotični zadevi.

Kursi na Dunaji 9. aprila.

5% metaliki 71 fl. 15 kr.

Narodno posojilo 75 fl. 55 kr.

Ažijo srebra 103 fl. 30 kr.

Napoleondori 8 fl. 87 kr.

Pogoji,

pod katerimi se v Slavoniji, županiji Požeški, okraja Kutinarskega, v občini Ulnjaški v naselbinah po Pakraški grajščini na novo ustanovljenih, namreč v Antonovacu, Hrastovacu in Blagorodovacu prodajajo zemljišča za naselbo.

1. Vsako zemljišče za naselbo meri navadno 8 oralov po 160 □ sežnjev, in sicer: 1 oral pahišnega zemljišča, 5 oralov v enem kosu, ki se dajo porabiti za njive ali polje, in 2 oral splošno za pašnik ali gozd. — Kos, ki meri 5 oralov, je še marsikje z lesom poraščen; ta les sme naseljenec ali kupec posekati, ker je njegov.

2. Oral je po 40 gold. av. v., in vsak, kdor tako selišče kupi, mora plačati 100 gold. naprej za vsakih 8 oralov. Ostali dolg se plačuje v letnih obrokih po 40 gold. v grajščinsko blagajnico. — Od te ostale kupnine ima kupec od 2. leta, ko se je naselil, vsako leto po 6 odst. obresti plačevati grajščini tako dolgo, da je vsa kupnina plačana.

3. Za poslopja potrebni les dobí naseljenec deloma na svojem posestvu, deloma ima pravico sekati ga brezplačno v skupnem gozdu, tako da ga les nič ne stane.

4. Z vsakim naseljencem se naredí posebno kupno pismo, navadno o zemljišči 8 oralov; to pismo ali pogodba se, ko je kupec dal 100 gold. naprej, vloži pri zemljejnizižnem uradu in posestvo izroči kupcu v last, ostali znesek kupnine pa dá grajščina na posestvo vknjižiti (intabulirati). Če pa kupec zmore toliko, da bi kupil večí prostor, mu tega nihče ne brani, da le pogodbo z grajščino tako naredi.

5. Oskrbništvo Pakraške grajščine dá po svojem inženirji kupcu odmeriti in odkazati zemljišča, ta pa mora potem sam odkazanim mu kosom meje narediti in mejnike postaviti ter tudi ohraniti.

6. Pravica za krčmarijo se s prodanimi zemljišči vred ne oddaja.

7. Za prodana zemljišča prodajalci (t. j. grajščina) prevzamejo postavno poroštvo, da ni in ne bo nikakoršnih urbarijalnih, posestvinskih pravn ali sitnosti, da bo toraj kupec brez vsega ugovora svoj lastni gospodar na teh zemljiščih, iz katerih ga nihče ne more pregnati.

8. Prodana zemljišča se brž potem, ko je kupno pismo pisano in podpisano, izroče kupcu z vsemi pravicami, ki jih ima gospodar na svojem posestvu.

9. Po ukazu kr. dalmatinsko-hrvaško-slavonske deželne vlade od 8. oktobra 1868, štev. 12525/1401 je naselnikom v Antonovacu in Hrastovacu dovoljeno:

a) Pohištva so davka prosta do 30. oktobra 1882;

b) od svojega osebnega zaslužka ni treba nobenega davka plačati do 30. oktobra 1882, — v naselbini Blagorodovac pa do konca 1881.

10. Kupec mora plačati potrebne koleke (štemplje), prepis, koleke za razknjiženje (iztabuliranje), ko je vse plačano, in zemljišni davek, ko je prevzel posestvo.

11. Naselišča Antonovac, Hrastovac in Blagorodovac so navadno 7 milj od Siska, od tod je dobra poštna cesta čez Popovačo, Kutino, Banovajarugo do Poljan. Od Poljan četrť ure je prvo naselišče Antonovac. Do Siska se utegne priti po želéznici, ali pa od Zidanega mosta naprej po cesti.

12. Te naselbine so v zdravem kraju, imajo dobro vodo in zemlja tu rodí vsakovrstni sad in žito v obilnosti. Oddati je še okoli 200 praznih prostorov, vsak po 8 oralov.

13. Najbolje bi bilo za naseljence, ako bi prišli tje še meseca aprila tega ali prihodnjega leta, ker si vsak še lahko nasadí, kar se prideluje po vrtilih, koruzo (turšico), poleti pa si potem dela hišo; dobro je tudi, ako vsak poljsko in drugo orodje seboj pripelje, govejo živino pa domá prodá, ker jo tukaj ceneje dobí, kedar ima hlev gotov.

14. Ker prej zavoljo geografične lege ni bilo mogoče, tem naselbinam dajati tudi travnikov, je oskrbníštvo grajščine priskrbelo, da sme vsak naseljenec polovico mrve, kar je na grajščinski zemlji nakosí, za svojo živino domú jemati. Za vinograde pa te naselbine niso, ker so večidel na ravnem.

15. Po naselbinah živi zdaj že okoli 2000 duš, ki govoré hrvaški in deloma nemški. V trgu Pakracu, kjer je vodstvo grajščinsko, je vsak teden sejm, tedaj lahko prodaja kmetovalec tam svoje pridelke in kupuje, česar mu je za dom treba. Tudi hranilnica je v Pakracu, v njo lahko vsak vloži, kolikor hoče, na bukvice in dobiva obresti po 6 od sto; ravno tako zopet lahko ven dobí, kadar in kolikor želi in potrebuje.

16. Farna cerkev za te naselbine je v bližnjem Gaji, kjer biva rimsko-katoliški župnik (fajmošter), in vsaka naselbina ima svoje poslopje za šolo.

17. Najbolje je za vsakega, ki se misli tu naseliti, da prinese seboj kakih 400—500 gld., ker, kakor skušnja uči, le one družine ali rodovine, ki vsaj toliko seboj prinesó, lahko shajajo, ako so pridne in delavne. Še posebno opomniti pa je, da te naselbine niso bile za rokodelce in obrtnike, marveč za poljedelce in kmetovalce osnovane.

18. Treba je, da si vsak naselnik priskrbi popotni list (pôs) od svoje gosposke in pa pismo od županije, da je zbrisan iz občine.

V Pakracu 15. marca 1875.

Stein l. r.,

grajščinski vodja.